

לו:

החולץ ליבמתו פרק רביעי יבמות

עין משפט
גו מנחה

מסורת הש"ס

ואמר ריש דקיש דעולם לא קנה בו' אע"ג דנדה גופיה קאמר
ניש נחלין (ב"ב דף ק"ל) דהלכה כדני יוחנן בן נרוקה
מ"מ נפקא מינה דהלכה כ"ל לענין ו' אחר שאין ראו ליוסור:
ורבי' יוחנן אפר לא קנה זוקא. וז"ל לרבי יוחנן אפי' לא מת
הסן בחיי האב נמי לא ליקני

לעולם לא קנה כו'. לא אמתימין פליגי אלא התם ניש נחלין (ב"ב דף ק"ל)
אמוראי דיוקא דמתימ' דכי אחי רבין אמר ירש פלוני שדה פלוני
ומתן שדה פלוני לפלוני רבי יוחנן אמר קנה אפילו האי דירישה
דמדלדכר לשון מתנה נהאי שטר זאהא לחד מייריהו כולכור נמי המתה
נינה ור"ל אמר לעולם לא קנה המתה

דעו כחו (ב"ב טו) מה שאירש מאבא
מכור לך כיון דלמס קנין פירות בקנין
הגוף וי"ל דלגבי הכי לא אלים קנין
פירות לבעל לגמרי קנין הגוף דכן
וכיון דלכנסף אמאי שדה לרבי דכן חשיב
מכר: קנין פירות בקנין הגוף
דמי. מה שהתקין באושא דלשה
שמכרה בנכסי מלוני בחיי בעלה ומתה
דבעל מוציא מידו הנקומות לרבי יוחנן
לא אליעזר (א) עד משמע בהכחוש (ב"ב
דף פח: ושם) דמסקי תקנת אושא לר"ל
א"י קנין סגוף דלשה עדיף שאין לבעל
פירות אלא מתנה ועוד דלוי לבעל
פירות אלא בתקנתו דרבנן וה"ר יעקב
דאורליני"ש מירך דאליעזרין תקנתא
דלשה להיכא דכתב לה דין ודברים אין לי
בפירות נכסיו (ל) חזיון ד"ביריהם
יות' שיש' תורה. וההיא דהוזכר (ב"ב נה:)

בחי האב נמי לא ליקני דהוי כמו (ב"ב טו) מה שאירש מאבא
מכור לך כיון דלמס קנין פירות בקנין
הגוף וי"ל דלגבי הכי לא אלים קנין
פירות לבעל לגמרי קנין הגוף דכן
וכיון דלכנסף אמאי שדה לרבי דכן חשיב
מכר: קנין פירות בקנין הגוף
דמי. מה שהתקין באושא דלשה
שמכרה בנכסי מלוני בחיי בעלה ומתה
דבעל מוציא מידו הנקומות לרבי יוחנן
לא אליעזר (א) עד משמע בהכחוש (ב"ב
דף פח: ושם) דמסקי תקנת אושא לר"ל
א"י קנין סגוף דלשה עדיף שאין לבעל
פירות אלא מתנה ועוד דלוי לבעל
פירות אלא בתקנתו דרבנן וה"ר יעקב
דאורליני"ש מירך דאליעזרין תקנתא
דלשה להיכא דכתב לה דין ודברים אין לי
בפירות נכסיו (ל) חזיון ד"ביריהם
יות' שיש' תורה. וההיא דהוזכר (ב"ב נה:)

גבי משנה ומשנין ללא עשו אלא
כשל תורה משום דלא אליעזרין לחזוק
והכל גבי איסורא הוא דקניס ר"מ
אבל גבי ממונא כיוון כתיבה לא עשו
חזוק אפי' כשל תורה דקאמר ר"מ
בפ' ד"א (ב"ב נ"א: וי"א) כל המתנה
על מה שמכחז צמורה תנאו בטל הא
דרבנן תנאו קיים וקנת מימיה או
רבנן דהכא היינו ר' יהודה היא כפיריה
ליה גבי כתיבה דעשו חזוקה לדרבניהם
יומר משל תורה וי"ל דבמלתא דשכיחא
עבדו חזוק אבל הכא מילתא דלא
שכיחא היא שישא קיום מעוברת חכרו
ומינתק מכרו: ולא קתיג' ייריש.
והס' דמני פכוסה כפי' ארנסה ודף כה.
ואס' דמני מעוברת חכרו ומינתק מכרו
יכול הוא להפרישה ולהחזירה לאחר
זמן ולכן הפרשה שמתע הכי ומשמע
הכי אבל יוציא לא משמע אלא בגט
וה' האם קשננה לה ומתרה לא:
חיישינן שיעב עליה כיון דאסוריה ליה
מדאורייתא ולא צעיא גט והר"ר יוסף
מאלוולני"ש הורה מעמס זה בחלד
שקידש מינתק מכרו שלא להכריז גט

תוספות ישנים

א וי"ל דרבי יוחנן ל"ף
מתנה דבקנין גוף דמי.
ואינו נראה דל"ר יוסף הוסיף פליגי
ר"ב דקיש עליה הא הוא דל"ר
לא פליגי דאמרינן אפי' לא
נראה דמפרישה יוציא גט.
י"ל דקניסין ליה אבל הלכה
לא כר"י ויחזיק דל"ר פסקין
הכלב ביה ליקום דל"ר יוסף
מעוברת לא שמה ביאה וא"כ
גם חלה (ולא) כר"י שיהיה
לא פטירה בלא פטירה סוס
דכ"ה לק' ז"ל יוציא גט
ותולדה עמו. ומי"ל יוציא גט
אחר ביאה דל"ר יוסף
דלשמי נמוכה היא קניסין לא
כמ"ל: דא לא אס' ספיאק
הוא ומי"ל דלא ק"ל לן שלא
כלי מ' משבי' ז"ל ק"ל לן
אפי' כן י"ל שטר מינס
אלא פליגי בנכסין (ויחלית'
לרבנן ח"ל אחר ר"ב גמ' וס'
דול מניח' ח"ל ר"ב גמ' וס'
דלעמי הכה ר"ב רבנן גמ' וס'
פליגי. פליגי בנכסין אל' לו י'
דמיש' אל' לא. דר"ב רבנן
דנכסין הוא י' לא שיה' עסקן
כדמי דול מניח' ח"ל. ס'
פליגי כדפנינו מעוברת שלא
לו י' חדשי דר"ב מכר אפי'
נכל כיון ששעה שלשים יום
כלהו ורבנן פכרי דנכל יום
כיון שלא פלו ל' משבי' אפי'
דשה יוכי דשמינו דלעיל
כתריה דמחלל' כל ששעה
וכי משמתי פלעניו אל' כל
ששעה רבנן דקאמר ר"ב אינו
נפול ויחסי' קאמר' (ויחזיק'
ודיחוי' נפל כדפנינו כדחי'
ללא פלו ל' משבי' ח"ל לא
פליגי י' לא נלא שיה' ח"ל י'
למר אם שנה וכו' ויחזיק'
דמחלל' כל ששעה ודחי'
כתריהו פלעניו:

וה' הגי' ויחזיק' ח"ל ר"ב גמ' וס'
דלעמי הכה ר"ב רבנן גמ' וס'
פליגי. פליגי בנכסין אל' לו י'
דמיש' אל' לא. דר"ב רבנן
דנכסין הוא י' לא שיה' עסקן
כדמי דול מניח' ח"ל. ס'
פליגי כדפנינו מעוברת שלא
לו י' חדשי דר"ב מכר אפי'
נכל כיון ששעה שלשים יום
כלהו ורבנן פכרי דנכל יום
כיון שלא פלו ל' משבי' אפי'
דשה יוכי דשמינו דלעיל
כתריהו דמחלל' כל ששעה
וכי משמתי פלעניו אל' כל
ששעה רבנן דקאמר ר"ב אינו
נפול ויחסי' קאמר' (ויחזיק'
ודיחוי' נפל כדפנינו כדחי'
ללא פלו ל' משבי' ח"ל לא
פליגי י' לא נלא שיה' ח"ל י'
למר אם שנה וכו' ויחזיק'
דמחלל' כל ששעה ודחי'
כתריהו פלעניו:

מוסף רש"י

לא מתוך הכן בחיי האב היא
מורה ר' יוחנן שאף על פי
שמת האב וחזר ק' מת האב
אפילו הכי ירש הבן ויחזיק'
אלא מתנה ולא ירש הבן ויחזיק'
אלא בני מיתרה הי' שילק'
נכשו משעת מיתרה ועם כל
ז' לדי' ששילק הלקח תחת
מתו. קנין פירות.
ס'י קנין לבי' לפרית' ב"ב
ס'י בקנין הגוף דמי
קנין פירות ע"כ לא לבי' ח'י'
הגוף קני' לו דמי ולא י' ח'י'
אבל יכול למכור ח"ל מת
דלחי' לרבי' וי"ל דלא י'
לרבי' לא קני לוקח. ומי'
אל' את מכרין ח"ל ח"ל סילק'
נכשו מהס' ח"ל בחיי האב.
למכור ח"ל ח'י' ויחזיק' ח'י'
למכור ח"ל ח'י' ויחזיק' ח'י'

הוא אפי' ח'י' ח'י' ויחזיק' ח'י'
למכור ח"ל ח'י' ויחזיק' ח'י'
למכור ח"ל ח'י' ויחזיק' ח'י'
למכור ח"ל ח'י' ויחזיק' ח'י'
למכור ח"ל ח'י' ויחזיק' ח'י'
למכור ח"ל ח'י' ויחזיק' ח'י'
למכור ח"ל ח'י' ויחזיק' ח'י'

גלוין הש"ס

מה' חתם הנו. ע"ש נכדל'
שם ועל דהיורה סימן לו:
שם ובא אשה בתו היא
אינה חולצת. ע"ש לעיל כ'
ע"ש דמיה וספק חולצת:

תגרות הב"ח

(א) רש"י ד"ה חתם הנו
דלוי' גט. ג"כ ס"י ח"י
שלא יחזירה עלמית:
(ב) ר"ה דבר אפי' חכרו
נכסיה. ג"כ ס"י ח"י ח"י
יחזירה עלמית. (ג) ו"ה
ד"ה וזמר ר' ל"ן אדם
אחר שאין ראו ליוסור:
(ד) ר"ה ו"ה קמי' וי'
דמיריהו מדרבנן. ועוד
הביא ר' יוסף ריהא
מיהויה ר"י אפי' ד' ס'
ע"כ מ'מיריהו דמי
שהחיר לו ליאהם בתו
כ"ה חודש ושבע חוד' בו
ומנו מלישאנה ולא
מינו שדוריהו ליתן גט
ורב' זו אינה ריהא דיש
לומר שדוריהו ליתן גט
ולוי' שאתוה שבעה לא
יורו בגט לא חזירו
וקלת היה מדקדק ר"י:

תוס' ח'ד מוקבא'

אמר ח'ד בתוך שלשים יום
או ביום ל' ועברה בתקדישה
אמר כריבא כפיהו דרבא
אם אשת ישראל חולצת
אב אשת בתו אינה חולצת
ורשיא לבעלה רבין אבא
רבא דפלגין עליה דרשב"ג
(קארי' דאמר' דהוי' ודל'
כפלי' אפי' לא שיה' נכסי'
אשת בתו עברין (לחומרא)
(ליקולא' כרבנן. ודוקא בגמל'
כן הגט ואבלו או'
אכל פידק ונתן אף אשת
בת חולצת אסורין לה
כדארבא בקר"ל בפר' דמילה

מוסף רש"י

הכוונת כל נכסיו לבני.
הוא שכן לאחר ויש' ס'
ב"י קולא' לאחר מותו.
הס' מזה דלא חזי' שגוף
קני' לכל אחת אלא שאם
אב' כפיהו מ' ע"י מוח'
זביל' ח'י' ח'י' ח'י' ח'י' ח'י' ח'י'
לאחר ח'ד מוקבא' ח'י' ח'י'

אמר ח'ד בתוך שלשים יום
או ביום ל' ועברה בתקדישה
אמר כריבא כפיהו דרבא
אם אשת ישראל חולצת
אב אשת בתו אינה חולצת
ורשיא לבעלה רבין אבא
רבא דפלגין עליה דרשב"ג
(קארי' דאמר' דהוי' ודל'
כפלי' אפי' לא שיה' נכסי'
אשת בתו עברין (לחומרא)
(ליקולא' כרבנן. ודוקא בגמל'
כן הגט ואבלו או'
אכל פידק ונתן אף אשת
בת חולצת אסורין לה
כדארבא בקר"ל בפר' דמילה